

Povinné údaje pro označení rozlévaných vín v zařízeních společného stravování, ve vinotékách a dalších prodejních místech

Požadavky na označování nebalených potravin, což je mj. i rozlévané víno, při nabízení k prodeji konečnému spotřebiteli nebo zařízením společného stravování mohou být stanoveny dle čl. 14 směrnice 2000/13/ES a od 13. 12. 2014 dle čl. 44 nařízení (ES) č. 1169/2011 vnitrostátním předpisem.

Česká republika stanovila požadavky na označení „sudového vína“ při prodeji konečnému spotřebiteli zákonem č. 321/2004 Sb. v jeho § 16 odst. 7. Toto ustanovení sudovým vínem rozumí víno uskladněné při nabízení k prodeji konečnému spotřebiteli v jiném obalu než obalu určenému pro spotřebitele a stanoví prodávajícímu povinnost při nabízení k prodeji sudového vína viditelně umístit tyto písemné údaje:

- a) obchodní označení vína
- b) výrobce vína
- c) označení šarže
- d) skutečný obsah alkoholu
- e) slovní vyjádření obsahu zbytkového cukru

Po otevření nádoby, původně určené konečnému spotřebiteli nebo zařízení společného stravování (např. bag in box, pětilitrová láhev) anebo „přepravního“ obalu (např. KEG sud), za účelem prodeje „rozlévaného vína“ spotřebiteli, ať už v zařízení společného stravování nebo ve vinotékách jejím odměřením do nádob (např. skleniček, plastových lahví) pro prodej konečnému spotřebiteli, je nutné takové víno považovat za víno nabízené konečnému spotřebiteli jako nebalené. Bude se jednat podle situace o:

- prodej potravin v formě „pokrmu“ (nápoj servírovaný v restauraci)
- prodej vína, které bude zabaleno v místě prodeje na žádost spotřebitele (např. stočení 1,5 l vína do PET lahve).

Takový prodej, resp. nabízení nebaleného/rozlévaného vína odpovídá nabízení k prodeji „sudového vína“ ve smyslu § 16 odst. 7 zákona č. 321/2004 Sb. Při prodeji sudového vína v zařízeních společného stravování splní provozovatel potravinářského podniku požadavky zákona tím, že zákonné údaje (obchodní označení vína, výrobce vína, označení šarže, skutečný obsah alkoholu, slovní vyjádření obsahu zbytkového cukru) uvede např. v nápojovém lístku nebo na informační tabuli, ve vinotékách a obdobných prodejních místech nejspíše na informační tabuli nebo jiným viditelným způsobem.

Výjimkou je situace, kdy je víno rozléváno z láhve označené všemi povinnými údaji dle nařízení (EU) č.1308/2013 v přítomnosti spotřebitele, který tak má možnost se se všemi povinnými údaji na etiketě seznámit.

Obchodním označením vína rozumíme název vína, a to druh výrobku z révy vinné (např. „likérové víno“), výraz „chráněné označení původu“ (dále jen „CHOP“) nebo „chráněné zeměpisné označení“ (dále jen „CHZO“), název CHOP (např. „Morava“) nebo CHZO (např. „moravské“) nebo tradiční výraz (např. „jakostní víno“).

** výraz CHOP nebo CHZO nemusí být uveden, je-li uveden tradiční výraz, tedy je-li uveden tradiční výraz „zemské víno“ + CHZO „moravské“, není povinnost uvést výraz „CHZO“*

Prodávající se může sám rozhodnout, zda víno označí jako s CHOP/CHZO či neoznačí a tedy defakto „sestupní“ do kategorie „víno bez CHOP/CHZO s názvem odrůdy“ (dříve víno „stolní“).

Výjimkou jsou vína s názvy odrůd, obsahujících ve svém slovním základě část nějakého CHOP/CHZO viz článek 62 odstavec 3 a 4 nařízení Komise (ES) č.607/2009 a příloha XV téhož nařízení (například Frankovka ze Slovenska, Rumunska a Chorvatska, Muškát moravský a Rizling rýnský ze Slovenska), která mohou být uvedena pouze u vín s CHOP/CHZO a tedy tato vína **nemohou** být “sestupněna” a označena jako vína bez CHOP/CHZO.

Článek 8 nařízení (ES) č.607/2009 „Balení ve vymezené zeměpisné oblasti“ stanovuje možnost, aby specifikace CHOP/CHZO udávala, že balení (plnění) výrobku musí být provedeno ve vymezené zeměpisné oblasti. To znamená, že některá zahraniční vína s CHOP/CHZO nelze, jsou-li dovezena nebalená a plněna u nás, následně označit jako vína s CHOP/CHZO.

U vín bez uvedení CHOP nebo CHZO, u kterých by jejich označení, respektive neuvedení provenience, mohlo uvádět spotřebitele v omyl co do skutečné provenience vína (např. víno původem z Maďarska stočené v tuzemské stáčírně, která je uvedena jako „výrobce“), lze vyžadovat uvedení provenience ve smyslu čl. 16 nařízení č. 178/2002, neboť neuvedení údaje o zemi původu by v tomto případě mohlo uvádět spotřebitele v omyl co do původu nebo vzniku potraviny.

Průvodní doklad k danému vínu, pokud jde o víno s CHOP/CHZO, musí obsahovat prohlášení, že tento doklad slouží jako osvědčení o CHOP/CHZO. Bez tohoto prohlášení dané víno nelze označit názvem daného CHOP/CHZO.

Přehled CHOP/CHZO a tradičních výrazů je v databázi DOOR – E-Bacchus (průběžně je aktualizováno):

<http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/e-bacchus/index.cfm?event=pwelcome&language=CS>

Pokud jde o víno bez CHOP/CHZO s názvem odrůdy, případně ročníku, musí průvodní doklad k danému vínu obsahovat prohlášení, že tento doklad slouží jako certifikace odrůdy, případně ročníku. Bez tohoto prohlášení dané víno nelze označit názvem odrůdy, případně ročníkem.

Jak přesně má v průvodním dokladu vypadat toto **prohlášení** uvádí doslovně příloha IXa část B. nařízení (ES) č.436/2009 (různé jazykové verze).

Příklady:

- a) Pro víno s CHOP „Balatoni“ prohlášení: v maďarštině: **„Ez az okmány az oltalom alatt álló eredetmegjelölést tanúsító okmányinak minősül”, „Nyilvántartási szám az E-Bacchus nyilvántartásban: [PDO-HU-A1507]”** („Tento doklad slouží jako osvědčení o chráněném označení původu č. PDO-HU-A1507 v registru E-Bacchus“).

Toto prohlášení může být v průvodním dokladu napsáno pouze tehdy, je-li víno vyrobenou v souladu se specifikací.

- b) Pro víno bez CHOP/CHZO s označením názvu odrůdy prohlášení: v maďarštině: **„Ez az okmány a borszőlőfajtát vagy borszőlőfajtákat (»fajtabor«) igazoló okmányinak minősül az 1308/2013/EU rendelet 120. cikkének megfelelően”** („Tento doklad slouží jako certifikace moštové odrůdy podle článku 120 nařízení (EU) č.1308/2013“).

Toto prohlášení může být v průvodním dokladu napsáno pouze tehdy, proběhne-li v zemi vinifikace certifikace. Bude-li víno vyrobeno v ČR z hroznů sklizených v Maďarsku, certifikaci bude provádět SZPI.

SZPI bude certifikovat až vína letošního ročníku, u vín předešlých ročníků vyrobených v ČR tedy prohlášení o certifikaci v průvodních dokladech SZPI nebude vyžadovat.

Pro úplnost je nutné uvést, že poté, co bude nařízení (ES) č. 1169/2011 použitelné (tedy od 13. 12. 2014), bude provozovatel potravinářského podniku povinen dle čl. 44 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení poskytnout u nebalených potravin kromě povinných údajů stanovených vnitrostátním předpisem i údaj o alergenech (např. oxid siřičitý nebo siřičitany).

Příklady označení vín, která jsou rozlévána spotřebiteli:

Příklady jsou modelové. V závorce jsou uvedeny údaje, které SZPI nebude vyžadovat. Vína jsou rozlévána např. z bag in boxů (restaurace) nebo z KEG sudů (vinotéky).

Víno s CHOP/CHZO nebo tradičním výrazem vyrobené a plněné v Maďarsku:

- Veltlínské zelené*, údaj „víno s CHOP Balatoni**“ **nebo** údaj „Minóségi bor*** Balatoni“, vyrobeno/plněno v ... *maďarské vinařství*, šarže XY, skutečný obs.alk.%, polosuché, údaj o alergenu - nejčastěji výraz „obsahuje siřičitany“ nebo „obsahuje oxid siřičitý“

Víno s CHOP/CHZO nebo tradičním výrazem vyrobené v Maďarsku a plněné v ČR:

- Veltlínské zelené, údaj „víno s CHOP Balatoni“ **nebo** údaj „Minóségi bor Balatoni“, údaj „plněno v ... *tuzemské vinařství*“ **nebo** údaj „vyrobeno v ... *maďarské vinařství*“, šarže XY, skutečný obs.alk.%, polosuché, údaj o alergenu - nejčastěji výraz „obsahuje siřičitany“ nebo „obsahuje oxid siřičitý“

Víno s názvem odrůdy vyrobené a plněné v Maďarsku:

- Veltlínské zelené, (víno s názvem odrůdy)****, vyrobeno/plněno v ... *maďarské vinařství*, šarže XY, skutečný obs.alk.%, polosuché, údaj o alergenu - nejčastěji výraz „obsahuje siřičitany“ nebo „obsahuje oxid siřičitý“

Víno s názvem odrůdy vyrobené v Maďarsku a plněné v ČR:

- Veltlínské zelené, (víno s názvem odrůdy), údaj „vyrobeno v ... *maďarské vinařství*“ **nebo** údaj „**vyrobeno v Maďarsku** a plněno v ... *tuzemské vinařství*“, šarže XY, skutečný obs.alk.%, polosuché, údaj o alergenu - nejčastěji výraz „obsahuje siřičitany“ nebo „obsahuje oxid siřičitý“

Víno s názvem odrůdy vyrobené v ČR z hroznů sklizených v Maďarsku:

- Veltlínské zelené, (víno s názvem odrůdy), **vyrobeno v České republice z hroznů sklizených v Maďarsku**, vyrobeno/plněno v ... *tuzemské vinařství*, šarže XY, skutečný obs.alk.%, polosuché, údaj o alergenu - nejčastěji výraz „obsahuje siřičitany“ nebo „obsahuje oxid siřičitý“

*- je možno použít synonymum „Veltlínské zelené“ pro víno z Maďarska pouze v případě, že tato země má dané synonymum (tedy českou jazykovou verzi) oficiálně povoleno v seznamu OIV viz <http://www.oiv.int/oiv/info/enlistecepage> a že je tímto synonymem víno označeno v průvodním dokladu.

** - je možno označit víno názvem CHOP/CHZO (např. Balatoni) pouze v případě, že v průvodním dokladu k danému vínu figuruje osvědčení o tomto CHOP nebo CHZO.

*** - tradiční výraz pojící se s CHOP (obdoba jakostního vína), je možno označit víno tímto tradičním výrazem pouze v případě že je uveden v průvodním dokladu a že figuruje v průvodním dokladu k danému vínu osvědčení o CHOP

**** - je možno použít název odrůdy pro víno bez CHOP/CHZO pouze v případě, že dané zemi bylo víno certifikováno. Jako certifikace slouží průvodní doklad k danému vínu.